

Er du SeniorKlar?

Dialogspil for dig der er leder

Seniorklar

Mange seniorer ønsker at forlænge deres arbejdsliv, og kan have forskellige ønsker og behov til fleksibilitet, alt efter hvor i livet de befinder sig. Med dette dialogspil ønsker vi at skabe refleksion og dialog, der kan hjælpe dig som leder med at skabe fleksible arbejdsforhold, som holder på seniorerne.

Dialogspillet er udviklet af SeniorKlar der er et samarbejde mellem Faglige Seniorer og Østifterne.

Spillet kan downloades gratis på seniorklar.dk

Spilleregler

Vi anbefaler, at man spiller 2-6 personer ad gangen.

Læg kortbunken på bordet med rygsiden opad, og træk det øverste kort.

Den der trækker første kort, stiller spørgsmålet til den deltager, som sidder til venstre. Den, der lige har svaret på et spørgsmål, stiller næste spørgsmål.

I kan også vælge, at alle svarer på samme spørgsmål. Uddyb gerne jeres svar med eksempler, erfaringer eller oplevelser fra jeres eget arbejdsliv og spørg nysgerrigt ind til hinandens svar.

Ønsker man ikke, eller kan man ikke svare på spørgsmålet, går spørgsmålet til næste person i gruppen.

Husk at lytte – god fornøjelse!

Introkort

Personlige refleksioner

En god forberedelse for den enkelte senior giver både et bedre seniorarbejdsliv, og et markant bedre liv som pensionist. Med spørgsmålene kan du sammen med dine kolleger reflektere over seniorarbejdslivet og overgangen frem til pension. Er du under 55 år, så forestil dig hvordan det kan være – måske kender du personligt nogen, der er SeniorKlar?

Personlige refleksioner

Seniorklar

1.

Hvordan ønsker du din sidste dag på jobbet skal være?

2.

Vil du fortsætte med at arbejde, selvom du har mulighed for folkepension?

3.

Hvis du går ned i tid i dit nuværende job, hvad skal tiden så bruges på?

4.

Hvilke valg har haft størst betydning for dit arbejdsliv?
Hvorfor?

5.

Hvilke ting gør, at du vil blive ved med at arbejde?

6.

Hvem støtter dig mest i dit arbejde?

7.

Føler du, at dit arbejde er meningsfuldt?

8.

Hvilke arbejdsrelationer betyder mest for dig?

9.

Fra hvornår er man senior?

Kan man bruge andre begreber for "seniorer"?

10.

Overvejer du at bruge tid på at være frivillig?

Hvis ja, hvor eller med hvad?

11.

Vores arbejdsliv er delt op i arbejdstid og fritid.

Hvordan er den perfekte fritid for dig?

12.

Hvilken følelse mærker du, når du tænker på, at du på et tidspunkt ikke længere skal arbejde?

13.

Tror du, at du stopper med at arbejde pludseligt eller at du trapper ned over flere år?

14.

Når du går helt på pension, bliver arbejdstid og fritid – til heltid.

Hvordan er den perfekte heltid for dig?

15.

Har du kolleger, du ønsker at holde kontakt med, når du er gået på pension?

Hvorfor, hvorfor ikke?

The graphic features a dark brown background with a light brown horizontal band at the bottom. On the left, there are yellow icons: a book at the top, a person in the middle, and another person below it, connected by dashed lines. The text 'Introkort' is written in white, and 'Din rolle som leder' is written in dark brown on the light band.

Introkort

Din rolle som leder

Som leder kan du være med til at indgå lokale aftaler eller udforme seniorpraksis, der gør det muligt og attraktivt at blive på arbejdspladsen. Men du er også underlagt rammer og lovgivning, der kan gøre det vanskeligt at få arbejdspladsens behov til at matche medarbejderens ønsker til fleksibilitet.

Måske kan spørgsmålene hjælpe dig til refleksion over de muligheder der er på din arbejdsplads.

Din rolle som leder

Seniorklar

1.

Har du erfaringer med at
lave lokalaftaler?

Hvis ja, er der så også fokus
på seniorerne i aftalerne?

2.

Hvad er en senioraftale?
Og hvad er din rolle som leder?

3.

En senioraftale er ofte en aftale
om nedsat tid, men der findes
mange andre muligheder.

Nævn forskellige typer af
senioraftaler du kender til,
eller kan forestille dig.

4.

Kender du til de centrale seniorbestemmelser i overenskomsten(erne)?

Eller de lokale aftaler på din arbejdsplads?

5.

Er der barrierer for at indgå senioraftaler?

Og hvis ja, hvilke?

6.

Er der fordele eller ulemper ved at lave en samlet aftale om seniorer på arbejdspladsen?

7.

Har I en politik for seniorerne?

Hvorfor, hvorfor ikke?

8.

Hvis du alene kan vælge, hvilke seniortiltag vil du så prioritere?

9.

Hvad er en seniorsamtale?
Kan man kalde en seniorsamtale noget andet?

10.

Har I seniorsamtaler på din arbejdsplads?
Hvorfor, hvorfor ikke?

11.

Fra hvilken alder vil du foretrække, at seniorerne får en seniorsamtale?

12. | Hvem hos jer skal tage
initiativ til seniorsamtalen?

13. | Kan seniorsamtalen være en
del af en medarbejdersamtale?
Hvorfor, hvorfor ikke?

14. | Hvilke temaer er relevante
at drøfte i en seniorsamtale?

15. | Hvor og hvordan kan du
tage hul på snakken om
seniorerne med ledelsen?

16.

Hvor og hvordan kan du starte en dialog med dine tillidsvalgte og medarbejdere om seniorernes vilkår og muligheder?

17.

Hvis det ikke er muligt at gå ned i tid på arbejdspladsen, hvilke muligheder er der så for at tilpasse eller tilrettelægge opgaverne?

18.

Skal fleksibilitet/ændrede vilkår være en rettighed eller en mulighed?

19.

Hvordan sikrer du at alle ønsker og behov tilgodeses, så det ikke bliver "først til mølle"?

20.

Hvem på arbejdspladsen har mandat til at indgå senioraftaler eller ændrede vilkår?

21.

Hvordan sikres arbejdsfællesskabet, hvis der er mange fleksible aftaler?

22.

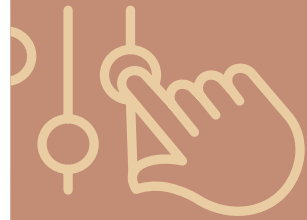
Hvis din medarbejder ønsker hjælp til beregning af pension, hvor henviser du dem da til?

23.

En medarbejder ønsker at gå ned i tid, hvem hjælper med den beregning?

24.

Er du opmærksom på
at seniorer kan have
ønsker til og behov for
kompetenceudvikling?

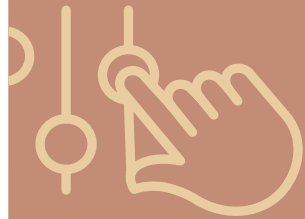

Introkort

Dilemmaer

Mange af dine medarbejdere kan have forskellige ønsker og behov, alt efter hvor i livet de befinder sig. Vi ved, at mange seniorer ønsker at forlænge deres arbejdsliv, hvis ønsket om flere fridage eller fleksible arbejdsbetingelser kan imødekommes.

Der findes ikke en rigtig løsning, men måske kan dilemmaerne hjælpe dig, hvis lignende situationer opstår. Drøft hvad du tænker om situationen, og hvordan du vil gribe det an.

Dilemmaer

Seniorklar

1.

Hvordan sikrer du, at senioraftaler og fleksibilitet for seniorerne ikke giver modstand hos medarbejderne?

2.

Hvor sikrer du, og formidler du, en fair fordeling af medarbejdernes ønsker, behov og ændrede vilkår?

3.

Du er 32 år, og nogle af dine ældre erfarne medarbejdere mener du ikke interesserer dig nok for seniorernes udfordringer. Hvorfor interessere sig for seniorerne? Og hvordan griber du det an?

4.

Du er 59 år, og dine medarbejdere mener du kun interesserer dig for seniorinitiativer, pga. din egen alder.

Hvordan håndterer du det?

5.

I ledelsen er I enige om, at det er vigtigt, at seniorerne bevarer tilknytningen til arbejdspladsen, da mange af de erfarne seniorer står overfor at gå på pension.

Er de fleksible løsninger kun afhængige af særlige økonomiske midler?

6.

I har mange medarbejdere som er over 55 år. Ledelsen taler om, at I skal have en seniorstrategi. Du er ikke enig, du mener at alt strategi skal handle om alle livsfaser.

Hvad kan en seniorstrategi hjælpe med?

7.

I skal gennemføre seniorsamtaler. I har ubesatte stillinger, og mangler hænder.

Hvorfor skal I afholde seniorsamtaler?

8.

Din medarbejder på 61 år har efterspurgt et kursusforløb som en medarbejder på 37 år også ønsker sig. Der er kun midler til et forløb.

Hvordan prioriterer du kompetenceudviklingsmidler?

9.

En medarbejder stopper for at gå på pension. Hun er 63 år. I har et vikarkorps.

Kan man spørge medarbejdere om de vil være vikar/afløser, og om man må ringe til dem om fx. 6 måneder?

10.

I skal have nyt IT-system. Din medarbejder på 62 år siger til dig han ikke orker at lære et nyt system, så han overvejer at gå fra til pension snart.

Hvad siger du til ham?